

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Roditeljska Odgovornost – Skrbništvo Nad Djecom I Prava Na Kontakt > Germany

Roditeljska odgovornost – skrbništvo nad djecom i prava na kontakt

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Njemačka

1 Što u praktičnom smislu znači pravni pojam „roditeljska odgovornost“? Koja su prava i obveze nositelja roditeljske odgovornosti?

Pojam „roditeljska odgovornost“ odnosi se na sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb. Roditelji imaju obvezu i pravo skrbiti o svojem djetetu. Roditeljska skrb uključuje skrb o djetetu i upravljanje njegovom imovinom te zastupanje djeteta; stoga je pravo na donošenje odluka u ime djeteta u načelu povezano s roditeljskom skrbi. Roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta.

2 Tko u pravilu ima roditeljsku odgovornost nad djetetom?

Kao što je već objašnjeno pod pitanjem br. 1, pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta.

Zajedničko ostvarivanje roditeljske skrbi u načelu je moguće ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. ako su roditelji u trenutku rođenja djeteta u braku
2. ako roditelji sklope brak nakon rođenja djeteta
3. ako roditelji izjave da žele zajednički skrbiti o djetetu (izjave o roditeljskoj skrbi)
4. ako obiteljski sud (*Familiengericht*) roditeljima dodijeli pravo na zajedničko ostvarivanje roditeljske skrbi nad djetetom.

Izjave o roditeljskoj skrbi moraju se ovjeriti u odgovarajućem pravnom obliku. To se može učiniti u Uredu za dobrobit mladih (*Jugendamt*), kod javnog bilježnika ili, u određenim okolnostima, u diplomatskim predstavništvima u inozemstvu. Ako roditelji ne podnesu izjavu o roditeljskoj skrbi i ako nisu sklopili brak, pravo na samostalno ostvarivanje roditeljske skrbi nad djetetom dodijelit će se majci. Međutim, obiteljski sud na zahtjev jednog od roditelja može roditeljima dodijeliti pravo na zajedničko ostvarivanje roditeljske skrbi ako je to u najboljem interesu djeteta. Smatra se da je zajedničko ostvarivanje roditeljske skrbi u najboljem interesu djeteta ako drugi roditelj ne iznese nikakav razlog da se ono ne dodijeli te ako ne postoji nikakav drugi očiti razlog.

U njemačkom se pravu pretpostavlja da je općenito u najboljem interesu djeteta imati kontakt s obama roditeljima te se stoga jamči pravo djeteta na kontakt s roditeljima. Osim toga, oba roditelja imaju pravo i obvezu održavanja kontakta sa svojim djetetom.

Pravom na kontakt prije svega se roditeljima daje pravo na redovito viđanje djeteta i razgovor s njim. Osim izravnog kontakta, ono uključuje i kontakt putem pošte i telefona.

Općenito je obveza obaju roditelja osigurati uzdržavanje djeteta. Roditelji mogu sami odabrati način na koji će uzdržavati svoju djecu. Na primjer, mogu odabrati uzdržavanje u naravi, uglavnom u roditeljskom domu (smještaj, hrana, odjeća itd.).

3 Ako roditelji nisu sposobni ili ne žele snositi roditeljsku odgovornost nad svojom djecom, može li se umjesto njih odrediti neka druga osoba?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb.

Ako o djetetu ne skrbe njegovi roditelji, na primjer zato što su mrtvi ili zato što nemaju pravo zastupati dijete u pitanjima povezanim s djetetom ili njegovom imovinom zbog toga što im je, na primjer, oduzeto pravo na ostvarivanje roditeljske skrbi, obiteljski sud djetetu dodjeljuje zakonskog skrbnika.

Ako roditelji nisu u mogućnosti osigurati određene elemente roditeljske skrbi, obiteljski će sud djetetu dodijeliti pružatelja skrbi u pogledu tih elemenata (članak 1909. Građanskog zakonika (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB)).

4 Ako se roditelji razvedu ili prekinu odnos, kako se rješava pitanje roditeljske odgovornosti u budućnosti?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb.

Ako se roditelji koji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb rastanu, oni će i dalje zajednički ostvarivati roditeljsku skrb nad djetetom, bez obzira na to jesu li u braku. Međutim, obiteljski sud može na zahtjev jednog od roditelja dodijeliti pravo na ostvarivanje roditeljske skrbi samo jednom roditelju. Takav će se zahtjev odobriti ako se drugi roditelj s njime slaže, osim ako se dijete koje je starije od 14 godina protivi zahtjevu, ili ako se procijeni da je oduzimanje prava na zajedničko ostvarivanje skrbi i dodjeljivanje prava na samostalno ostvarivanje skrbi jednom roditelju u najboljem interesu djeteta. Čak se i u slučaju razvoda braka takve odluke donose samo na zahtjev jednog od roditelja, osim ako je ugrožena dobrobit djeteta.

5 Ako roditelji postignu dogovor po pitanju roditeljske odgovornosti, koje se formalnosti moraju poštovati kako bi taj sporazum postao pravno obvezujući?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Roditelji općenito odlučuju o načinu na koji će zajednički ostvarivati roditeljsku skrb nad djetetom i ne postoje pravni zahtjevi u pogledu oblika roditeljske skrbi. Međutim, pravno obvezujuća izmjena načina na koje je uređeno ostvarivanje roditeljske skrbi nije moguća isključivo na temelju dogovora, već o njoj odluku mora donijeti obiteljski sud. Ako roditelji žive odvojeno, Ured za dobrobit mladih može im pomoći u sastavljanju plana o roditeljskoj skrbi koji je prihvatljiv objema stranama. Na tom se planu mogu temeljiti sudske odluke o roditeljskoj skrbi. Ako se roditelji slažu da bi jednom od roditelja trebalo dodijeliti pravo na samostalno ostvarivanje roditeljske skrbi, oni mogu od obiteljskog suda zatražiti prijenos prava na ostvarivanje roditeljske skrbi.

Roditelji se mogu dogovoriti i o tome kako upravljati pravima na kontakt, s obzirom na to da ne postoje nikakvi zahtjevi. Ako se dogovor roditelja zabilježi u okviru sudske nagodbe i sud ga odobri, ta je nagodba jednakovrijedna obvezujućoj sudskoj odluci te je, prema potrebi, izvršiva.

6 Ako roditelji ne mogu postići dogovor po pitanju roditeljske odgovornosti, koja je alternativa rješavanju spora a da se izbjegne izlazak pred sud?

Ako roditelji ne uspiju sami riješiti svoje sukobe, mogu se obratiti Uredu za dobrobit mladih ili volonterskoj službi za potporu dobrobiti mladih (*Freie Jugendhilfe*). Oni pružaju savjete roditeljima i pomažu im prevladati probleme. Baza podataka svih takvih službi za potporu može se pronaći na sljedećoj poveznici: <http://www.dajeb.de>. Mirenje isto tako može pomoći roditeljima da spor riješe na miran način. Više informacija o obiteljskom mirenju možete pronaći na <http://www.bafm-mediation.de/>.

7 Ako roditelji izađu pred sud, o kojim pitanjima u vezi s djetetom može odlučivati sudac?

Ovisno o zahtjevu ili prijedlogu, sudac može u okviru postupka odlučivati o svim pitanjima povezanima s roditeljskom skrbi (uključujući predaju djeteta), kontaktom i uzdržavanjem djeteta. Sudac mora nastojati riješiti sukobe na način prihvatljiv objema strankama u svim fazama postupka. Ako se roditelji ne slažu u pogledu određenog pitanja povezanog s roditeljskom skrbi koje je važno za dijete, sud isto tako može jednom od roditelja dodijeliti ovlast za samostalno donošenje odluka u tom pogledu (*Alleinentscheidungsbefugnis*).

Ako je dobrobit djeteta ugrožena, sud isto tako može, u bilo kojem trenutku i po službenoj dužnosti, naložiti poduzimanje bilo kakvih mjera potrebnih za sprječavanje rizika povezanih s dobrobiti djeteta.

8 Ako sud odluči da jedan roditelj treba imati isključivu skrb nad djetetom, znači li to da on ili ona može odlučivati o svim pitanjima u vezi s djetetom a da se prethodno ne savjetuje s drugim roditeljem?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Kad je riječ o roditeljskoj skrbi, odgovor na to pitanje u načelu je potvrđan. Roditelj koji ne ostvaruje roditeljsku skrb nema pravo biti uključen u donošenje odluka. Međutim, ima pravo na kontakt i može zahtijevati informacije o osobnom stanju djeteta od drugog roditelja, pod uvjetom da je zahtjev zakonit. Međutim, dok dijete boravi kod roditelja koji nad njime ne ostvaruje roditeljsku skrb, na temelju suglasnosti roditelja koji ostvaruje roditeljsku skrb ili na temelju sudske odluke (npr. u kontekstu ostvarivanja prava na kontakt), taj roditelj može samostalno odlučivati o pitanjima povezanima sa skrbi za dijete (npr. o pitanju hrane).

9 Ako sud odluči da roditelji trebaju imati zajedničku skrb nad djetetom, što to znači u praksi?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb.

Ako roditelji zajednički ostvaruju roditeljsku skrb nad djetetom i žive zajedno, moraju pronaći obostrano prihvatljiva rješenja za sva pitanja povezana s roditeljskom skrbi. Međutim, ako roditelji žive odvojeno, to moraju učiniti samo kad je riječ o pitanjima koja su izrazito važna za dijete. Kad je riječ o pitanjima svakodnevne skrbi, roditelj s kojim dijete živi ima pravo samostalno donositi odluke.

10 Kojem se sudu ili tijelu trebam obratiti ako želim podnijeti zahtjev za roditeljsku odgovornost? Koje se formalnosti moraju poštovati? Koje

dokumente trebam priložiti zahtjevu?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Obiteljski sudovi (odjeli lokalnih sudova (*Amtsgerichte*)) u većini su slučajeva nadležni za postupke povezane s roditeljskom skrbi i kontaktom. Ako je potrebno podnijeti zahtjev za pokretanje postupka, na primjer kad je riječ o postupcima za dodjelu prava na samostalno ostvarivanje roditeljske skrbi u slučaju kada roditelji žive odvojeno, za podnošenje takvog zahtjeva mora se navesti osnova. Potrebno je dostaviti činjenice i dokaze na kojima se temelji predmet i priložiti dokumentaciju na koju se upućuje. U zahtjevu bi se trebalo navesti i jesu li stranke već pokušale problem riješiti mirenjem ili nekim drugim izvansudskim postupkom rješavanja sukoba. Pravno zastupanje potrebno je samo u iznimnim slučajevima, npr. kad je riječ o zahtjevima koji se podnose u okviru postupka razvoda braka. Ako pravno zastupanje nije obvezno, zahtjev se može podnijeti izravno nadležnom sudu. U tu su svrhu u okviru lokalnih sudova uspostavljeni sudski uredi (*Rechtsantragstellen*) u kojima se mogu službeno zabilježiti zahtjevi i druge izjave.

Ako roditelji u trenutku djetetova rođenja nisu u braku, izjava o roditeljskoj skrbi (u slučaju zajedničkog ostvarivanja roditeljske skrbi) može se ovjeriti kod službenika odgovornog za dokumentaciju u Uredu za dobrobit mladih (*Jugendamt*), kod javnog bilježnika ili, u određenim okolnostima, u diplomatskim predstavništvima u inozemstvu.

11 Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima? Postoji li hitni postupak?

Načelo „istrage po službenoj dužnosti“ (*Amtsermittlungsprinzip*) primjenjuje se u postupcima povezanim s roditeljskom skrbi i pravom na kontakt. U skladu s tim načelom sud mora po službenoj dužnosti istražiti sve relevantne činjenice i ne obvezuju ga argumenti stranaka.

U hitnim slučajevima sud može izdati privremenu mjeru ako je to opravdano i hitno potrebno. Ako je ugrožena dobrobit djeteta, sud mora utvrditi je li potrebno izdati privremenu mjeru, čak i kad nije bilo zahtjeva jedne od stranaka. Ako spor nije moguće riješiti na uzajamno prihvatljiv način i u roku utvrđenom u postupku koji se odnosi na pravo na kontakt, sud mora raspraviti o pitanju privremene mjere s roditeljima djeteta i Uredom za dobrobit mladih.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Građani koji s obzirom na svoje osobno i financijsko stanje nisu u mogućnosti pokriti troškove postupka ili su u mogućnosti pokriti samo dio troškova ili platiti samo u obrocima mogu dobiti pravnu pomoć u okviru postupaka, uključujući one koji se vode pred obiteljskim sudom. Preduvjet za dobivanje pravne pomoći jest taj da tužba koja se namjerava podnijeti ili odgovor na tužbu imaju dovoljno izgleda za uspjeh i da se ne doimaju neozbiljnima. Na taj se način ljudima koji imaju manje financijskih sredstava omogućuje pristup pravosuđu. U okviru pružanja pravne pomoći država će, ovisno o prihodima kojima osoba koja ima pravo na pravnu pomoć raspolaže, pokriti dio sudskih troškova te osobe, a ako je toj osobi dodijeljen odvjetnik, pokrit će i troškove odvjetničkih naknada, u cijelosti ili djelomično.

13 Je li moguće uložiti žalbu protiv odluke o roditeljskoj odgovornosti?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Moguće je podnijeti žalbu protiv odluka o roditeljskoj skrbi / kontaktu. Nije važno je li odluka donesena u okviru zasebnog postupka ili kao dio postupka povezanog s razvodom braka. Žalbe se mogu podnijeti u oba slučaja.

Žalba se mora podnijeti u roku od jednog mjeseca od objave odluke u pisanom obliku. Protiv privremenih mjera koje se odnose na roditeljsku skrb može se podnijeti žalba samo ako su one izdane na temelju usmene rasprave. Takve se žalbe moraju podnijeti u roku od dva tjedna. Mjere koje se ne izdaju na temelju usmene rasprave konačne su. Protiv privremenih mjera koje se odnose na pravo na kontakt isto se tako ne može podnijeti žalba, neovisno o pitanju usmene rasprave. Međutim, u tim je slučajevima moguće pokrenuti postupak o meritumu. Treba imati na umu da privremene mjere postaju nevažeće kada druge odluke koje se odnose na isto pitanje počnu proizvoditi učinke.

14 U određenim slučajevima potrebno je obratiti se sudu kako bi se zatražilo izvršenje odluke o roditeljskoj odgovornosti. Kojem se sudu trebam obratiti u takvim slučajevima i koji se postupak primjenjuje?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

U slučaju kršenja naloga za izvršenje koji se odnosi na predaju osobe ili uređivanje ostvarivanja prava na kontakt, sud može odgovornoj stranci izreći novčanu kaznu i, ako je nije u mogućnosti naplatiti, kaznu zatvora. Pod određenim uvjetima kazna zatvora može se izreći i izravno. U odluci kojom se nalaže predaja osobe ili uređivanje ostvarivanja prava na kontakt navode se posljedice kršenja naloga za izvršenje. Najveća novčana kazna za jednu osobu iznosi 25 000 EUR, a najveća kazna zatvora šest mjeseci. Još jedno moguće sredstvo izvršenja jest nalog da se u odnosu na odgovornu stranku upotrijebi prisila. Nije dopušteno upotrijebiti prisilu u odnosu na dijete ako je dijete potrebno predati radi ostvarivanja prava na kontakt. Upotreba prisile u odnosu na dijete dopuštena je samo ako je to u najboljem interesu djeteta i ako nije moguće osigurati izvršenje obveze blažim sredstvima.

15 Što trebam učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala i izvršila odluka o roditeljskoj odgovornosti koju je donio sud u drugoj državi članici?

Pojam „roditeljska odgovornost“ obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Odluke o roditeljskoj skrbi i kontaktu koje se izdaju u drugim državama članicama EU-a (osim Danske) u Njemačkoj se priznaju na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 (Uredba Bruxelles II.a) te stoga za tu svrhu nije potreban poseban postupak. Međutim, zahtjev za priznavanje takvih odluka u Njemačkoj moguće je podnijeti i nadležnom obiteljskom sudu. To se priznanje odnosi na sve stranke.

Prije nego što se odluka o roditeljskoj skrbi donesena u drugoj državi članici može izvršiti u Njemačkoj mora se podnijeti zahtjev za proglašenje izvršivosti, kako je utvrđeno u Uredbi Bruxelles II.a, tj. izvršenje te odluke u Njemačkoj mora se odobriti. Zahtjev se mora podnijeti lokalnom obiteljskom sudu u mjestu sjedišta višeg regionalnog suda (*Oberlandesgericht*). Zahtjevu za proglašenje izvršivosti trebali bi se priložiti preslika odluke i potvrda suda u državi članici podrijetla upotrebom standardnog obrasca iz Priloga II. Uredbi. Podnositelj zahtjeva ne mora zastupati odvjetnik. Međutim, podnositelji zahtjeva koji žive u drugoj državi članici moraju imenovati ovlaštenog zastupnika u svrhu primanja pismena u Njemačkoj. Obiteljski sud donijet će odluku bez prethodne usmene rasprave. Tajnik suda izdat će nalog za izvršenje na temelju te odluke. Žalbe protiv odluke obiteljskog suda mogu se podnijeti višem regionalnom sudu. Žalbe protiv odluke višeg regionalnog suda mogu se podnijeti Saveznom vrhovnom sudu (*Bundesgerichtshof*) ako to dopusti viši regionalni sud. Od više od 650 obiteljskih sudova u Njemačkoj samo su 22 odgovorna za zahtjeve za priznanje i zahtjeve za proglašenje izvršivosti. Njihove adrese mogu se pronaći na sljedećim poveznicama:

<http://www.bundesjustizamt.de/sorgerecht> – *Zuständige Gerichte* (na njemačkom jeziku) i

<http://www.bundesjustizamt.de/custody-conflicts> – *Competent German courts* (na engleskom jeziku).

Treba napomenuti da se određene odluke država članica o pravima na kontakt i predaji djece koja su nezakonito odvedena ili zadržana mogu priznati i izvršiti u Njemačkoj bez potrebe za zahtjevom za proglašenje izvršivosti i

bez mogućnosti osporavanja tog priznanja. Bez obzira na to, u takvim slučajevima nositelji roditeljske odgovornosti isto tako mogu podnijeti službeni zahtjev za proglašenje izvršivosti takvih odluka putem njemačkih sudova.

16 Kojem se sudu u ovoj državi članici trebam obratiti kako bih podnio prigovor na priznanje odluke o roditeljskoj odgovornosti koju je donio sud u drugoj državi članici? Koji se postupak u takvim slučajevima primjenjuje?

Pojam „roditeljska odgovornost” obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Dvadeset dva suda navedena u odgovoru na pitanje br. 15 imaju posebnu nadležnost i u tim pitanjima. Zahtjevi za nepriznavanje odluke o roditeljskoj skrbi moraju se podnijeti obiteljskom sudu u mjestu sjedišta višeg regionalnog suda u čijoj je nadležnosti područje u kojem tuženik ili dijete na koje ta odluka utječe imaju uobičajeno boravište. U nedostatku toga, nadležan je obiteljski sud u čijoj je nadležnosti interes za nepriznavanje ili potreba za roditeljskom skrbi; u drugim slučajevima nadležan je Obiteljski sud Pankow/Weißensee. Pokretanje takvog postupka u pravilu dovodi do toga da se nadležnost za sva pitanja povezana s dotičnim djetetom koncentrira na jedno mjesto, tj. do toga da jedan sud može odlučivati o svim pitanjima vezanim s tim djetetom. Međutim, te se odluke (o priznavanju ili nepriznavanju) primjenjuju samo u državi članici u kojoj su donesene. Bez obzira na to, postupak za utvrđivanje nepriznavanja i dalje se može provesti u Njemačkoj, barem kao mjera predostrožnosti.

Kad je riječ o tom postupku, odredbe kojima se uređuje odobrenje izvršenja primjenjuju se na odgovarajući način u postupcima pred prvostupanskim sudom i u žalbenim postupcima.

17 Koje se pravo primjenjuje u postupku o roditeljskoj odgovornosti ako dijete ili stranke ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Pojam „roditeljska odgovornost” obuhvaća sva prava i obveze koje roditelji imaju u odnosu na dijete. Važan je dio roditeljske odgovornosti roditeljska skrb; roditeljska odgovornost uključuje i kontakt s djetetom i obvezu uzdržavanja djeteta (vidjeti objašnjenja pod pitanjem br. 1). Sljedeća se objašnjenja odnose na roditeljsku skrb i kontakt.

Potrebno je razlikovati pitanja mjerodavnog prava od pitanja nadležnosti. Pravosudna i upravna tijela u mjestu u kojem dijete ima uobičajeno boravište obično imaju nadležnost u pitanjima roditeljske skrbi i kontakta (članak 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 i članak 5. Haške konvencije o zaštiti djece). Međutim, državljanstvo je nevažno. Mjerodavno pravo isto se tako temelji na Haškoj konvenciji o zaštiti djece. Osim toga, na temelju te konvencije i u skladu sa zakonom, na dodjelu, oduzimanje i ostvarivanje prava na roditeljsku skrb i kontakt u načelu se primjenjuju zakoni države u kojoj dijete ima uobičajeno boravište. Ostvarivanje roditeljske skrbi koja proizlazi iz zakona države u kojoj dijete ima uobičajeno boravište u načelu ne prestaje ako se promijeni mjesto djetetova boravka. Ako njemačka pravosudna i upravna tijela koja su nadležna na temelju mjesta djetetova boravka donesu odredbe o roditeljskoj skrbi i kontaktu, te se odredbe uređuju njemačkim pravom.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

Posljednji put ažurirano: 06/01/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugom

jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.